

Verksamhetsberättelse 2017

Vo 02 – Grundskola inkl. grundsärskola

Utgåva: Verksamhetsberättelse 2017   **Rapportperiod:** 2017-12-31   **Organisation:** Vo 02 - Grundskola inkl. grundsärskola

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	VIKTIGA HÄNDELSER.....	2
2	UPPFÖLJNING OCH ANALYS AV MÅL OCH RESULTAT	5
2.1	MÅLUPPFYLLELSE	5
2.2	UPPDRAG FRÅN KOMMUN- OCH NÄMNDPLAN.....	13
2.3	VERKSAMHETSUPPDRAG	15
2.3.1	VERKSAMHETSMÅTT.....	16
2.4	EKONOMI.....	17
2.4.1	RESULTATRÄKNING PER VERKSAMHETSOMRÅDE	17
2.4.2	DRIFTSREDOVISNING PER VERKSAMHET	18
3	UPPFÖLJNING AV RISKHANTERINGSPLAN.....	22
4	SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	23

1 VIKTIGA HÄNDELSE

Forskning och utveckling

Under våren togs ett strategiskt beslut att delta i IFOUS forskningsprogram för programmering i undervisningen. Detta program pågår under tre år och sker i samarbete med forskare från Stockholms universitet. Syftet med forskningsprogrammet är att ta fram bra exempel på programmeringsundervisning som genererar en tydlig kunskapsprogression för eleverna i förhållande till revideringen i läroplanen/kursplanerna. Fyra skolenheter deltar i forskningsprogrammet och delger via rektorsgruppen resultat och framgångsfaktorer som ska komma alla skolenheter till nytta.

Nationell IT-strategi

Under senare delen av hösten 2017 tog regeringen beslut om den "Nationella IT-strategin" som gäller 2017-2022. Den påverkar grundskolan stort inom främst två områden. Det ena området handlar om att vi ska undervisa i programmering från hösten 2018 i flera ämnen och den andra delen är att vi ska ha en tillgänglighet på digitala enheter 1:1 för eleverna från årskurs 1-9 under den period som strategin gäller.

Digitaliseringsutbildning för skolledare

För att kunna möta utmaningarna i den Nationella IT-strategin, genomfördes en kompetensutveckling för skolledare i Tyresö kommun under hösten 2017. Det hölls fyra heldagar i seminarieform där innehållet utgick från IT-strategin. Denna kompetensutveckling erbjöds både rektorer och biträdande rektorer för att öka kompetens i skolledningarna på de kommunala skolorna.

Ändringar i läroplanen och utökning av timplanen

Under hösten 2017 kom flera förändringar i kursplanerna som gäller från hösten 2018. Vi ska undervisa i moderna språk och sätta betyg från årskurs 6. Vi har idag sex stycken f-6 skolor som inte har lärare som undervisar i moderna språk, samtidigt har 80 minuter av timplanen utökats och förflyttas ner till årskurs 4-6.

Programmering förs in som en obligatorisk del i kursplanerna i matematik, teknik och samhällskunskap. Kompetensutveckling för pedagoger har startat under hösten 2017 i programmering.

Digital kompetens är ett begrepp som förts in i läroplanen under 2017 och ställer större krav på pedagogerna och behov av kompetensutveckling.

Kvalitetsutveckling av fritidshemmen i Tyresö kommun

Under hösten genomfördes den planerade kompetensutvecklingen för fritidshemmen i Tyresö. All tillsvidareanställd personal deltog i tre halvdagar i seminarieform. Innehållet utgick från revideringen av lgr 11 där kapitel 4 har tillkommit i syfte att förtydliga fritidshemmets pedagogiska uppdrag. Fortsättningen av denna kvalitetsutveckling sker i nätverk där fritidshem besöker varandra utifrån

fastställda dokument med fokus på omsorg och lärande. Dessa besök kommer generera erfarenhetsutbyte samt framtagna utvecklingsområden inom den besökta verksamheten.

Organisationen för grundskolan

Under hösten delades enheten Fornuddens och Sofiebergs skolor till två separata enheter. Därmed har alla grundskolor i Tyresö en rektor.

Under hösten har arbete med anpassningar för elever med funktionshinder fortsatt. Detta arbete har lett fram till en planerad start av en "lärstudio" med två inriktningar, 1-6 och 7-9. Syftet med en lärstudio är att vara en kompensatorisk insats för elever som har svårigheter att tillgodogöra sig undervisningen i ordinarie klassorganisation.

Andelen nyanlända och målgrupp förändrades under 2017

Under våren 2017 minskade andelen nyanlända elever i åldersgruppen 14-16 år. En tydlig förändring skedde senare under sommarmånaderna där familjer med barn inom hela grundskolans åldersspann ökade markant.

Under hösten fick några rektorer uppdraget att starta en arbetsgrupp som ska arbeta fram rutiner för en gemensamt mottagande av nyanlända till grundskolan. Syftet med denna arbetsgrupp är att organisera en mottagningsenhet med resurser att kartlägga elevens skolbakgrund och även medicinska historik. Målgrupp för denna mottagningsgrupp är 1-16 år.

Behoven av elevplatser utreds vidare

Befolkningsstatistiken visar på ett utökat behov av elevplatser. Förändringen av ålder på nyanlända gör att grundskolan har svårt att ta emot elever i åldersgrupp f-3 och 7-9, inom 4-6 finns lite mer utrymme för placering på närmaste skola.

Modell för inrymning av skola

Under hösten har ett arbete startas för att skapa en modell hur vi hanterar yttre hot och obehöriga inkräktare som tar sig i på en skolenehet. Arbetets inriktning är att skapa ett larmsystem och rutiner för agerande om en hotfull inkräktare tar sig in i lokalerna. När denna modell för inrymning är klar och utvärderad tillsammans med polisen är avsikten att den skall införas på alla grundskolor i kommunen.

Förändrad organisation för modersmålsundervisningen

I nämnd innan sommaren togs beslut om att inte erbjuda skolskjuts för modersmålsundervisning. Detta beslut ligger i linje med hur majoriteten av andra kommuner i Stockholms län administrerar modersmålsundervisningen. Inför hösten 2018 kommer organisationen förändras utifrån att eleverna tidigare tagit sig till angiven skola för modersmål. Till hösten 2018 kommer pedagogerna till större del än tidigare ta sig till de skolor eleverna befinner sig på.

Resurs- och utvecklingscentrum, RUC

En genomlysning tillsammans med personalen på RUC har förändrat och tydliggjort verksamhetens uppdrag. Från att tidigare erbjudit kurser samt handledande uppdrag, kommer verksamheten vara mer utåtriktad. Personal från RUC har i uppdrag att boka möten med rektorer och förskolechefer i syfte att använda kompetensen inom RUC som stöd för utvecklingsprocesser inom förskola och grundskola.

Rekrytering av behörig och legitimerad personal

Rekryteringsläget för grundskolan är ansträngt. Svårigheter att rekrytera pedagoger inom flera ämnesområden kvarstår. Förvaltningen arbetar aktivt med att skapa förutsättningar att vara en attraktiv arbetsgivare tillsammans med kommunens HR-avdelning.

Riktlinjer Trygga Barn

Tillsammans med personal från förskolan har förvaltningen arbetat fram riktlinjer för Trygga barn. Dessa riktlinjer är ett stöd för personalen hur man uppmärksammar barn och elever i verksamheterna som det finns misstankar om att vara utsatta för olika typer av övergrepp.

Här beskrivs viktiga händelser som påverkat verksamheten inom verksamhetsområdet. Det kan handla om faktorer i omvärlden, till exempel demografi, ändringar i lagar med mera, förändrat efterfrågandemönster, men även interna händelser som gett förändrade förutsättningar.

2 UPPFÖLJNING OCH ANALYS AV MÅL OCH RESULTAT

2.1 MÅLUPPFYLLELSE

Målområde: Livskvalitet - den attraktiva kommunen

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Tyresö är en av Sveriges bästa skolkommuner	Delvis uppfyllt	Årets resultat visar att vi har sjunkit i rankingen till 133 plats. Alla grundskolor utom en med 7-9 stadiet har haft en tillbakagång av sina resultat. Nationellt ser vi samma trend, att eleverna som slutat åk 9 har sämre resultat än tidigare åldersgrupper. I våra resultatdialoger ser vi samtidigt att nuvarande årskurs 9 gör en tydligt förbättrat resultat och kommer hamna på en bättre resultat jämfört med eleverna som slutade 2017.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Grundskola - sammanvägt resultat i grundskolan, samtliga skolor, ranking ÖJ (U15428)	113	49	48	133		Värde uppnått	Oförändrad

Kommentar:

SKL:s ranking över Sveriges bästa skolkommuner publiceras i november varje år. Rankningen är ett sammanvägt resultat över meritvärde, andelen behöriga elever till gymnasieskolan samt andelen elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen.

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Normer och värden	I hög grad uppfyllt	Andelen elever som svarar att de är trygga i skolan uppgår till 90 procent i årskurs 5 och 88 procent i årskurs 8. Detta är något sämre resultat jämfört med föregående år. Trots detta bedöms tryggheten vara hög i Tyresös skolor. Arbetet med likabehandlingsplanen och andra insatser som t ex kartläggning av otrygga platser, trygghetsvandringar på skola samt fritidshem, samsyn på trivselregler ger förutsättningar att skapa en tryggare skolmiljö.
Nämndmål	Bedömning	Kommentar
Upplevelsen av trygghet ska öka i Grundskolan	I hög grad uppfyllt	Andelen elever som svarar att de är trygga i skolan uppgår till 90 procent i årskurs 5 och 88 procent i årskurs 8. Detta är något sämre resultat jämfört med föregående år. Trots detta bedöms tryggheten vara hög i Tyresös skolor. Arbetet med Likabehandlingsplan och andra insatser som t ex kartläggning av otrygga platser, trygghetsvandringar på skola samt fritidshem, samsyn på trivselregler ger förutsättningar att skapa en tryggare skolmiljö.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "jag känner mig trygg i skolan"	90,00%	91,00%	93,00%	90,00%	100,00%	Nära värde	Oförändrad
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "jag känner mig trygg i skolan"	90,00%	89,00%	89,00%	88,00%		Nära värde	Oförändrad

Kommentar:

Andelen elever i årskurs 5 som svarar att de känner sig trygga i skolan har minskat jämfört med föregående år och ligger på liknande nivå som tidigare år.

Andelen elever i årskurs 8 som svarar att de känner sig trygga i skolan har minskat svagt jämfört med föregående år.

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Kunskaper/Bedömning och betyg	Delvis uppfyllt	Betygsresultaten är något sämre än föregående år på fyra av kommunens fem högstadieskolor. En skola står för den största delen av resultatförsämringen. Samtidigt har en av grundskolorna ett förbättrat resultat. Prioriterade insatser är planerade. Analys av årets resultat för nuvarande årskurs 9 är betydligt bättre än föregående år. Resultatförsämringen är med stor sannolikhet tillfällig.
Nämndmål	Bedömning	Kommentar
Kunskapsresultaten ska öka och hålla en hög kvalitet	Delvis uppfyllt	Det preliminära resultatet för läsåret 16/17 visar på en försämring på fyra av fem högstadieskolor. Vi ser i våra resultatuppföljningar att eleverna i nuvarande åk 7 och 8 har en bättre resultatutveckling än tidigare och bedömer att elevernas resultat över tid är stabila och har en positiv utveckling.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Grundskola - Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%) exklusive elever med okänd bakgrund	81,8%	84,8%	81,3%			Nära värde	Minskad
Grundskola - Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%) exklusive elever med okänd bakgrund	87,5%	92,7%	92,0%			Värde uppnått	Minskad
Grundskola - genomsnittligt meritvärde årskurs 9 kommunala skolor (17 ämnen) exklusive elever med okänd bakgrund		232,00	237,00			Värde uppnått	Ökad
Grundskola - Elever i åk. 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, andel (%) (N15419)	81,80%	84,80%	81,30%	73,80%		Värde uppnått	Minskad

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Grundskola - Elever i åk. 9 som är behöriga till ett yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%) (N15436)	87,50%	92,70%	92,00%	82,90%		Värde uppnått	Minskad
Grundskola - genomsnittligt meritvärde, årskurs 9 kommunala skolor (16 ämnen) (N15403)	217,20	224,80	228,90	218,3		Värde uppnått	Ökad
Grundskola - genomsnittligt meritvärde årskurs 9 kommunala skolor (17 ämnen) (N15505)		232,10	237,00	226,00		Värde uppnått	Ökad

Nämndmål	Bedömning	Kommentar
Elever i Tyresö har kunskap och förmåga att göra väl underbyggda val för fortsatta studier och framtida yrkesval	Delvis uppfyllt	Samtliga elever på högstadieskolorna har tillgång till studie- och yrkesvägledare och har därmed möjlighet till enskilda möten för att göra väl underbyggda val inför kommande studier.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Grundskola - Andel gymnasieelever som fullföljt gymnasieutbildning inom fyra år, (N17457)		79,6%	76,9%	78,1%		Nära värde	Ökad

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Elevernas ansvar och inflytande/Skola och hem	Delvis uppfyllt	Enligt elev- och föräldraenkäten är detta ett utvecklingsområde. Resultaten är goda men det kan utvecklas ytterligare. Idag används metoden "Leda för resultat" som tydliggör vad eleverna upplever som utvecklingsområden.
Nämndmål	Bedömning	Kommentar
Elevers och vårdnadshavares delaktighet i skolan ska öka	Delvis uppfyllt	Grundskolan i Tyresö har idag fyra olika system för vårdnadshavarna att använda för kontakt med sin respektive skola. Det är inte användarvänligt. Förvaltningen har därför startat en förstudie som skall leda till en ny lärplattform som ger bättre kommunikationsväg mellan skola och elev/vårdnadshavare. Beräknas vara klart till augusti 2018.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter"	82,00%	84,00%	85,00%	83,00%		Nära värde	Minskad
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter"	67,00%	65,00%	71,00%	66,00%		Nära värde	Minskad
Grundskola, åk 5 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål"	70,00%	74,00%	71,00%	71,00%		Nära värde	Oförändrad
Grundskola, åk 8 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Personalen är intresserad av mina synpunkter och önskemål"	59,00%	66,00%	68,00%	71,00%		Nära värde	Ökad

Nationella mål	Bedömning	Kommentar
Övergång och samverkan	I hög grad uppfyllt	Utvärdering av övergångsdokumentet mellan förskola och grundskola är gjort. Grundskolan har även fokuserat på ett övergångsdokument mellan åk 6 och 7. Detta eftersom det finns flera skolor där eleverna slutar i åk 6 och börjar på någon av kommunens högstadieskolor till åk 7.
Skolan och omvärlden	Delvis uppfyllt	Arbetet med att utveckla studie- och yrkesvägledningen fortsätter. En grupp bestående av SYV från grundskolan och gymnasieskolan träffas. En revidering av övergångsplanen för grundskola/gymnasieskola pågår. Samverkan med lokala näringslivet är ett utvecklingsområde. Samverkan med samtliga gymnasieskolor som Tyresös elever går till är en stor utmaning.
Rektors ansvar	I hög grad uppfyllt	Förvaltningen har sedan ett år tillbaka genomfört resultatsammanställningar fyra gånger per läsår. Dessa har utvecklats med resultatdialoger för att delge förvaltningens analys av verksamheten men också för att möta skolledningens reflektioner av resultaten samt prioriterade insatser framöver.

Målområde: God och långsiktig hushållning med effektiva verksamheter		
Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Varje verksamhetsområde ska bedrivas inom ramen för tilldelade ekonomiska resurser	Ej uppfyllt	VO 2 har fortfarande inte en ekonomi i balans. Anpassningar av organisationen fortsätter även under detta resultatår. Vi gör anpassningar både på förvaltnings- och enhetsnivå. Kraftig löneglidning samt små gruppstorlekar på enheterna gör det svårt att anpassa kostnader utifrån ekonomiska förutsättningar.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Ekonomiskt resultat, Tkr	-7 295,0	-5 853,0	-7 596,0	-10 748	0,0	Ej accepterat värde	Minskad

Målområde: Attraktiv arbetsgivare		
Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Medarbetarna rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare	Delvis uppfyllt	Vi har ett prioriterat arbete med en gemensam kompetensutveckling för pedagogisk personal i grundskolan. Vi har genomfört två stora satsningar, bedömning för lärande som är ett tvåårigt kompetensutvecklingsprogram för pedagoger, där alla enheter är med i denna satsning. För personal inom fritidshemmen startade en kompetensutveckling hösten 2017 med tre föreläsningsserier samt ett nätverk som syftar till att utveckla varandras enheter och utbyta kompetens. Vi fortsätter att skapa aktiviteter för personalen som syftar till att öka vår attraktivitet.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Andelen av de anställda som rekommenderar Tyresö kommun som arbetsgivare		77,00%	39,00%	44,00%		Ej accepterat värde	Ökad

Kommentar

Andelen som rekommenderar Tyresö kommun har ökat men är fortfarande för lågt. Prioriterade insatser pågår med att vara en attraktiv arbetsgivare.

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Medarbetarnas sjukfrånvaro är lägre än fyra procent.	Ej uppfyllt	Sjukfrånvaron har minskat något sedan våren 2017, men är fortfarande högt. Hälften av sjukskrivningarna utgörs av korttidssjukskrivningar. Enheterna har börjat arbeta för att minska antalet långtidssjukskrivningar. Fritidshemmets verksamhet är något överrepresenterat.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Den totala sjukfrånvaron inom verksamhetsområdet (%)	6,17%	6,43%	7,10%	7,46%	4,00%	Nära värde	Ökad
Sjukfrånvaro kort (< 60 dagar)	3,44%	3,76%	3,64%	3,64%			
Sjukfrånvaro lång (= > 60 dagar)	2,72%	2,67%	3,46%	3,82%			

Kommentar:

Utfallet avser januari - november 2017

Strategiskt mål	Bedömning	Kommentar
Sysselsättningsgraden är anpassad till de anställdas önskemål	Delvis uppfyllt	Utifrån personalens behov och verksamhetens förutsättningar ges möjlighet att anpassa sysselsättningsgraden.

Indikator	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Mål 2017	Bedömning	Trend
Andel av de anställda som anser att sysselsättningsgraden är anpassad efter deras önskemål		92,00%	94,00%			Värde uppnått	Ökad

Kommentar

Verksamheterna försöker anpassa tjänster utifrån personalens önskemål. Ekonomi styr möjligheten.

2.2 UPPDRAG FRÅN KOMMUN- OCH NÄMNDPLAN

Särskilda uppdrag som ska genomföras under mandatperioden

Titel	Status	Kommentar
Konkurrensutsättning	✓	Uppdraget är genomfört. Inom grundskolan är ca 18 % fristående verksamhet.
Ekologiska livsmedel	✓	Uppdraget är färdigt men kan förändras under året. Under perioden januari - juni 2017 uppgick andelen ekologiska livsmedel i grundskolan till 33,17 %.
I varje nämndplan behandlas aktiviteter från kommunala funktionshinderrådets förslag till Tillgänglighetsplan för 2017-2019.	▶	Kartläggning av kompetensutveckling för olika funktionshinder är påbörjad och analysen kommer leda till prioriterade kompetensutvecklingar för personalen. Till hösten 2018 kommer kompensatoriska verksamheter startas på enheter i syfte att skapa miljöer anpassade utifrån funktionshinder.
Taxor och avgifter	✓	Uppdraget är genomfört. Avgiften för fritidshem styrs enligt nationell maxtaxa och följer index. Avgiften för fritidsklubb är oförändrad.
Stärka studie- och yrkesvägledningen i syfte att minska studieavbrott på gymnasiet.	▶	Uppdraget är påbörjat. Varje högstadieskola har en studie- och yrkesvägledare som arbetar med information och vägledning till eleverna inför gymnasievalet. Samarbete sker tillsammans med studie- och yrkesvägledarna på gymnasiet för att minska studieavbrotten. Grundskola och gymnasium har ett gemensamt dokument "Övergångsplan" som beskriver samarbetet mellan grundskola samt gymnasiet i Tyresö. Svårt att följa upp resultatet av detta särskilda uppdrag, många av kommunens elever söker gymnasieskola utanför Tyresö kommun

Nämnduppdrag

Titel	Status	Kommentar
En förskola och skola för var och en	✔	Värdegrundsdokumentet är väldigt levande i olika typer av forum som t ex APT. Ett ständigt pågående arbete som vi ska hålla levande. Under året har det vävts in i vårt centrala forum för kollegialt lärande och förståelsen för att värdegrundsdokumentet kan kopplas till den dagliga verksamheten har varit tydlig. Det har också tydliggjort att vi som förvaltning arbetar utifrån ett gemensamt värdegrundsdokument, genom att bland annat lansera det på hemsida. En klart tydlig förstärkning av dokumentet har skett.
Förvaltningen fortsätter arbetet med att utveckla fritidshemmens kvalitet.	✔	Uppdraget har påbörjats. En plan för kompetensutveckling läsåret 17/18 har tagits fram. Under hösten har tre seminarium genomförts för all tillsvidare anställd personal inom fritidshemmen i Tyresö. Nu har nätverk bildats mellan 3-4 enheter som syftar till verksamhetsbesök där både goda exempel delas mellan enheterna samt att ta fram utvecklingsområden.
Förvaltningen påbörjar implementeringen av fastställd IT-strategiplan i ett 1-16-års perspektiv.	▶	Uppdraget är påbörjat. IKT-strategi är framtagen och en plan för implementering har påbörjats.
Genomlysning av organisationen kring modersmål och studiehandledning på modersmål	✔	Uppdraget är färdigt. Ärendet redovisades i BUN augusti 2017. Förvaltningen påbörjar ett förbättringsarbete.

2.3 VERKSAMHETSUPPDRAG

Nya organisationen som gäller från den 1 januari 2016 har två huvudfokus; likvärdighet och pedagogiskt ledarskap. Verksamheten fortsätter att hålla ett starkt fokus inom dessa områden. För att skapa likvärdighet arbetar rektorsgruppen gemensamt fram olika policydokument och riktlinjer. Ett exempel är "Problematisering skolfrånvaro", som är en handlingsplan med riktlinjer om hur skolorna ska arbeta för att minska elevers frånvaro i skolan. Alla skolor arbetar på samma sätt och det skapar likvärdighet för elever och vårdnadshavare.

En prioriterad kompetensutveckling inom digitalisering/programmering har genomförts som en följd av den nationella IT-strategin.

Inför skolvalet för förskoleklass och till årskurs 7 har riktlinjerna reviderats. Särskolans intagningsrutiner har tydliggjorts.

E-tjänster har skapats för att underlätta för medborgarna.

Skolinspektionen har inte gjort några temagranskningar detta år i Tyresö kommun.

Andelen lärare med högskoleexamen är likvärdigt med både Stockholms län och rikssnittet. Antal elever per lärare är något högre än både Stockholms län och rikssnittet.

Antal elever per anställd i fritidshemmet är något lägre än Stockholms län och rikssnittet.

Resultaten för grundskolans elever som slutade årskurs 9 sjönk under 2017. Våra resultatdialoger visar att denna tillbakagång dock är tillfällig. Elever i årskurs 7 och 8 har en stark positiv trend och kommer med stor sannolikhet att generera en positiv resultatutveckling de närmaste åren.

Andelen behöriga till gymnasiet samt med fullständigt betyg ligger cirka 4 procent under nationell nivå medan meritvärdet ligger knappt 4 poäng över nationell nivå.

2.3.1 VERKSAMHETSMÅTT

Titel	Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017
Grundskola - Lärare/pedagogisk personal med pedagogisk högskoleexamen i kommunal förskoleklass och grundskola, andel (%) (N15101)	83,20%	83,30%	80,60%	
Grundskola - elever/lärare (årsarbetare) i kommunal grundskola (antal) (N15034)	13,2	13,3	13,9	
Grundskola - Årsarbetare i fritidshem med pedagogisk högskoleexamen, kommunala skolor, andel (%)	31,00%	27,00%	23,00%	23,00%
Grundskola - antal barn i fritidshem per anställd (kommunal regi) (N13010)	23,8	22,5	21,2	
Grundskola - Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%) (N15454)	64,00%	82,10%	73,00%	69,00%
Grundskola - Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska (ej svenska som andraspråk), kommunala skolor, andel (%) (N15450)	75,00%	69,20%	80,00%	79,00%
Grundskola - Elever i åk 6 med lägst betyget E i engelska, kommunala skolor, andel (%) (N15482)	94,60%	91,50%	92,20%	92,20%
Grundskola - Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%) (N15485)	91,80%	92,80%	95,00%	95,00%
Grundskola - Elever i åk 6 med lägst betyget E i svenska, kommunala skolor, andel (%) (N15488)	95,00%	95,40%	97,10%	97,10%
Grundskola - ogiltig frånvaro i högstadiet (årskurs 7-9)	2,83%	3,21%	3,10%	3,10%
Grundskolan - marknadsandel egen regi, F-9 (%)	79,00%	79,00%	77,00%	78,00%
Grundskola, åk 2 - andel föräldrar som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med verksamheten på mitt barns fritidshem"	89,00%	85,00%	89,00%	88,00%
Grundskola - andel elever i årskurs 5 som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med min skola"	83,00%	87,00%	87,00%	86,00%
Grundskola - andel elever i årskurs 8 som instämmer på påståendet "Jag är nöjd med min skola"	80,00%	82,00%	82,00%	77,00%

2.4 EKONOMI

2.4.1 RESULTATRÄKNING PER VERKSAMHETSOMRÅDE

Beställare	Utfall 2016	Utfall 2017
Ram	673 112	682 772
Intäkter, externa	50 639	54 585
Kostnader	721 592	737 358
Resultat exklusive grundsärskola (utförare)	2 333	
Överfört resultat grundsärskola (utförare)*	-4 471	
Resultat	-2 312	-2
Utförare	Utfall 2016	Utfall 2017
Intäkter, interna	540 751	551 865
Intäkter, externa	30 390	41 242
Kostnader	580 896	603 853
Varav sarskola		
<i>Intäkter</i>	<i>21 603</i>	<i>23 131</i>
<i>Kostnader</i>	<i>26 074</i>	<i>26 001</i>
	-4 471	-2 869
Resultat inkl. grundsärskola	-9755	
Överföring till beställare*	4 471	
Resultat	-5 284	-10 746

* Grundsärskola ingår i utförarsida men 2016 var den inte resultatenheter därför justeras resultatet mellan utförare och beställaresida.

Det sammantagna ekonomiska resultatet för verksamhetsområde Grundskola inklusive grundsärskola och fritidshem för 2017 är ett underskott på 10 748 tusen kronor. 820 tusen kronor är förda från demografibuffert, som en effekt av att befolkningstillväxten i skolåldern varit högre i vissa åldersgrupper än befolkningsprognosen som användes vid budget.

I enlighet med beslut i kommunfullmäktige har 6 000 tusen kronor överförts till VO Grundskola från VO Förskola.

Utförarsidan inom VO2 Grundskola visar ett underskott på 10 746 tusen kronor för 2017.

I detta ingår föregående års negativa resultat på 5 284 tusen kronor. Verksamhetsårets resultat för grundskola, grundsärskola och fritidshem är 5 462 tusen kronor. Grundsärskolornas bidrag till underskottet är 2 869 tusen kronor.

2.4.2 DRIFTSREDOVISNING PER VERKSAMHET

Beställare resultat (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Bokslut 2017	Budget avvikelse 2017
Intäkter				
Ram från kommunfullmäktige	668 691	675 952	675 952	0
Demografi - justering mot buffert	4 421		820	820
Omfördelning från VO1 Förskola			6 000	6 000
Taxor och avgifter	22 020	20 950	22 990	2 040
Försäljning av verksamhet (IKE)	19 093	20 703	20 271	-432
Statsbidrag, maxtaxa och migrationsv.	2 078	600	3 409	2 809
Moms	7 433	6 072	7 906	1 834
Övrigt (försäkringsersättning)	15		8	8
Summa Intäkter	723 751	724 277	737 357	13 080
Kostnader				
Förvaltningsgemensamma kostnader	29 401	18 000	17 952	48
Förskoleklasspeng	39 265	38 848	38 586	262
Grundskolepeng	451 256	465 239	467 370	-2 131
Fritidspeng inkl fritidsklubb	112 996	112 280	113 583	-1 303
Återvändarskolan	1 165	2 000	1 748	252
Skolskjutsar	7 690	7 640	9 655	-2 015
Tilläggsbelopp, inkl nyanlända	17 959	17 640	20 748	-3 108
Externa placeringar	8 198	9 000	13 244	-4 244
Sociodemografiskt tillägg	10 106	10 710	10 706	4
Modersmål och studiehandledning	13 475	13 500	13 320	180
Grundskola och fritidshem	29 908	29 420	30 446	-1 026
Summa kostnader	721 418	724 277	737 358	-13 081
Resultat exklusive grundskola (utförare)	2 333			
Överfört resultat grundskola (utförare)*	-4 471			
Resultat	-2 138	0	-2	-2

* Grundskola ingår i utförarsida men 2016 var den inte resultatenhet därför justeras resultatet mellan utförare och beställaresida.

Utförare resultat (tkr)	Bokslut 2016	Budget 2017	Bokslut 2017	Budget avvikelse 2017
Intäkter				
Tidigare års resultat	1 769	-5 284	-5 284	0
Elevbidrag	510 223	519 900	524 694	4 794
Tilläggsbelopp	17 959	17 462	20 696	3 234
Socio	9 116	9 454	9 467	13
Försäljning	2 071	2 200	1 615	-585
Intern intäkt	1 691		2 133	2 133
Statsbidrag	28 313	39 290	39 785	495
Summa intäkter	571 141	583 022	593 107	10 085
Kostnader				
Personalkostnader	398 661	413 800	418 930	-5 130
Anslag och prestationskostnad	8 261	6 330	6 806	-476
Lokaler	102 079	103 923	103 926	-3
Skolmåltid	37 157	37 000	36 316	684
Läromedel	19 357	17 870	20 371	-2 501
Övriga kostnader	15 381	9 400	17 503	-8 103
Summa kostnader	580 896	588 323	603 853	-15 530
Resultat inkl. grundsärskola	-9755			
Överföring till beställare*	4 471			
Resultat	-5 284	-5 300	-10 746	-5 446

* Grundsärskola ingår i utförarsida men 2016 var den inte resultatenheter därför justeras resultatet mellan utförare och beställaresida.

Kommentar intäkter beställare

Taxor och avgifter är högre än budget, och högre än föregående års utfall.

Intäkter från försäljning av verksamhet är lägre än budget men högre än utfallet föregående år. Ökningen av antalet elever från andra kommuner har inte blivit så stor som vi antog vid budget. Intäkten från statsbidrag är högre än budget men lägre än föregående års utfall. Statsbidragen består av ersättning från Migrationsverket för asylsökande, schablonersättning för nyanlända med uppehållstillstånd, enligt den nya fördelningsprincipen som antogs under hösten 2016, samt bidrag till kvalitetshöjande åtgärder och maxtaxa. Ersättningen från Migrationsverket asylsökande var försiktigt satt i budget. Utfallet under hösten 2017 avsåg hösten 2016 och våren 2017. En del av bidraget för kvalitetshöjande åtgärder och maxtaxa avsåg fritidshem. Föregående år lades hela detta bidrag helt till förskolan.

Kommentar kostnader beställare

Förvaltningsgemensamma kostnader är i balans med budget, och lägre än föregående år. I föregående års utfall finns kostnader till kommungemensamma verksamheter, som finansierades med ramanslag.

Förskoleklasspeng är något lägre än budget och lägre än föregående år. Slutresultatet i befolkningsutvecklingen blev att kommunen hade något färre barn i 6-årsgruppen än befolkningsprognosen.

Grundskolepeng är högre än budget och högre än föregående års utfall. Det är barn i åldern 7-12 år som ökat mer än övriga åldersgrupper. Detta får också effekt på fritidshemspengen som är högre än budget och högre än föregående år.

Återvändarskolans utfall blev lägre än budget och högre än föregående år.

Kostnaden för skolskjuts blev högre än budget och högre än föregående år. En stor del av de ökade kostnaderna kommer av resor till externa placeringar.

Utfallet för tilläggsbelopp är högre än budget och högre än föregående år. En stor del av detta avser nyanländbidrag till de enheter som tagit emot de nyanlända i sin verksamhet. Dessa täcks av statsbidragen från Migrationsverket.

Kostnaderna för externa placeringar är högre än budget och högre än föregående år. Arbete pågår för att vända trenden. Bland annat genom den resursskola som planeras under 2018.

Sociodemografiska tillägget är utfördelat i linje med budget.

Modersmålsverksamheten är i linje med budget och föregående års utfall.

Peng till grundsärskolan inklusive fritidshem är högre än budget och föregående år. Under året har vissa justeringar gjorts av nivåer för enskilda elever. Arbete pågår kring nivån på ersättning för särskolans olika nivåer, där jämförelser ska göras med andra kommuner.

Kommentar intäkter utförare

Elevbidragen är högre än budget och högre än föregående år. Totalt sett fler elever i undervisning än föregående år och jämfört med budget.

Tilläggsbelopp är högre än budget och högre än föregående år. Tillskottet avser nyanländbidrag till de skolor som tagit emot nyanlända.

Sociodemografiskt tillägg är fördelat enligt budget.

Försäljning samt interna intäkter är lägre än budget och lägre än föregående år. Förändringen avser intern försäljning av måltidstjänster mellan skolor och förskolor som nu helt hanteras via måltidsservice.

Statsbidragen är något högre än budget och betydligt högre än föregående år. Det är de riktade statsbidragen för lågstadiesatsning, fritidshemssatsning samt lärarlönelyftet som utgör den största delen av ökningen.

Kommentar kostnader utförare

Utfallet för personalkostnader är högre än budget, och högre än föregående år.

- De statliga satsningarna, karriärtjänster och lärarlönelyft, har inneburit en ökad rörlighet på arbetsmarknaden för lärare.
- Lönekostnad vid nyrekrytering av lärare har ökat med hänsyn till marknadsläget.
- Statsbidragen för karriärtjänster och lärarlönelyft ger inte kompensation för löneutveckling.

Totalt sett har dessa faktorer påverkat utförarsidan inom grundskola med cirka 7 miljoner kronor per år för 2016 och 2017.

Kommuninterna kostnader är högre än budget och högre än föregående år. Underhåll av fast utrustning i idrottshallarna utgör differensen.

Kostnaderna för skolmåltid är lägre än budget och lägre än föregående år. En del av föregående års kostnader komparerades då av interna intäkter från förskolor.

Kostnaderna för läromedel är högre än budget och högre än föregående år. Ökade volymer av elevdatorer är den stora delen av ökningen.

Övriga kostnader är högre än budget, och högre än föregående år. Differensen mot föregående år består i hög grad av ökade kostnader för inhyrd personal. Inhyrd personal har nyttjas vid sjukfrånvaro och då rekryteringsprocessen tagit för lång tid.

3 UPPFÖLJNING AV RISKHANTERINGSPLAN

Målet lärandet ska öka i verksamheten samt kunskapsresultaten ska öka och hålla en hög kvalitet- Grundskolan försämrade resultatet för 2017, fyra av fem 7-9 skolor backade resultatmässigt, vi ser dock att denna tillbakagång är av tillfällig karaktär. I våra resultatdialoger kan vi följa en positiv resultatutveckling redan för nästa årskurs 9.

Elevernas resultat håller en hög kvalitet- i jämförelse med resultat på nationella prov håller vi en hög resultatöverensstämmelse, avvikelser av resultat ligger inom accepterad nivå.

Systematisk arbete utifrån plan mot diskriminering och kränkande behandling- Ett framåtsyftande arbete med likvärdig mall och gemensamma strykturer på enhetsnivå har påbörjats. Verksamheten arbetar fram en styrkedja för att enklare kunna utvärdera arbetet och ta fram förbättringsområden, både på enhetsnivå samt verksamhetsnivå.

Elevers och vårdnadshavarnas delaktighet ska öka- Varje enhet har skapat aktiviteter för att förbättra detta område. Analys visar att det finns otydligheter för vårdnadshavare och elever hur man kontaktar och får insyn i enheternas arbete. Arbete med att ta fram en gemensam lärplattform har påbörjats och beräknas användas från hösten 2018.

4 SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Under 2017 har resultaten av den nya organisationen som infördes den 1 januari 2016 kunnat skönjas. Omorganisationen har lett till ett tydligt fokus på pedagogisk utveckling, ledarskap och likvärdighet. Kunskapsresultaten i grundskolan sjönk 2017, men resultatuppföljningarna visar att resultaten förbättras redan till nästa läsår. Andelen behöriga till gymnasiet samt med fullständigt betyg ligger cirka 4 procent under nationell nivå medan meritvärdet ligger knappt 4 poäng över nationell nivå.

Vårdnadshavares och elevers nöjdhet och upplevd trygghet är hög inom verksamhetsområdet.

I skolan ligger andelen behöriga lärare i nivå med länet och riket. Barn- och utbildningsförvaltningen arbetar med att aktivt möta de utmaningar som går att förutse inom digitalisering, rekrytering, arbetsmiljö och lokaler.

En prioriterad kompetensutveckling har genomförts inom digitalisering samt programmering för att möta de förändrade kursplanerna hösten 2018.

Inför skolvalet för förskoleklass och till årskurs 7 har riktlinjerna reviderats.

Särskolans intagningsrutiner har tydliggjorts. E-tjänster har skapats för att underlätta för medborgarna.

Skolinspektionen har inte gjort några temagranskningar detta år i Tyresö kommun.

Andelen lärare med högskoleexamen är likvärdigt med både Stockholms län och rikssnittet. Antal elev per lärare är något högre än både Stockholms län och rikssnittet. Antal elever per anställd i fritidshemmet är något lägre än Stockholms län och rikssnittet.

Nya mål och prioriteringar

- Programmering införs i flera ämnen i grundskolan, det medför reviderade kursplaner och kompetensutveckling för pedagoger.
- Vi har en utökad timplan med fler undervisningstimmar samt att ämnet moderna språk ska undervisas från årskurs 6 hösten 2018.
- Nationella IT-strategin ställer krav på ökad tillgänglighet av datorer/enheter. Senast 2022 ska tillgängligheten vara 1:1, det varierar stort mellan våra enheter idag. Arbeta mot delmål i den nationella IT-strategin, ska uppnås 2022.